

Revisionsprotokol

Procedure og kriterier for revision af danske kommuners klimahandlingsplaner

Ved udgangen af 2023 stod 96 danske kommuner med ambitiøse klimahandlingsplaner, som gennem DK2020-projektet er blevet certificeret af C40 som værende i overensstemmelse med ambitionerne i Paris-aftalen. De sidste to kommuner forventes at stå med en færdig plan i 2025. Disse klimahandlingsplaner indeholder en forpligtelse til at blive revideret hvert 4-5 år, så kommunerne kan tage højde for nye udviklinger og implementeringserfaringer, når de reviderer målsætninger og definerer kommende klimahandlinger for at opfylde de fastsatte ambitioner.

Som en del af Klimaalliancen tilbydes kommunerne derfor vejledning i revisionsprocessen, samt mulighed for en fornyet certificering af den opdaterede plan som værende i overensstemmelse med C40's globale standard for en Paris-kompatibel plan.

I forbindelse med den oprindelige vedtagelse af planerne skete dette ud fra C40s *Climate Action Planning Framework* (CAPF). I december 2023 lancerede C40 det nye udkast til rammeværket **C40 Cities Climate Transition Framework** (CCTF). Opdateringen er sket med to formål;

1. at strømline rammeværket med afsæt i erfaringer fra dets anvendelse de seneste 5 år i C40-byerne såvel som i DK2020-kommunerne
2. at opdatere kriterierne ud fra seneste klimavidenskab og udviklingen i global klimapolitik.

FN's generalsekretær opfordrede på COP27 ikke-statslige aktører til at styrke troværdigheden bag selverklærede netto-nul-forpligtelser, og en ekspertgruppe nedsat af generalsekretæren fremlagde en [rapport](#) med en række anbefalinger til *hvordan*.

CCTF inkorporerer anbefalingerne med en øget vægt på troværdighed, ansvarlighed (accountability) samt gennemsigtighed. Med de opdaterede kriterier i CCTF skærpes fokus på mainstreaming af klimaindsatsen i beslutningstagningsprocesserne, mens der med afsæt i IPCC's sjette hovedrapport er et skærpet fokus på klimatilpasning, udledninger i og uden for byens/kommunens geografi samt på udfasning af fossile brændsler.

CCTF anvendes som grundlag for recertificering af planerne i denne protokol, som skitserer proceduren og kriterierne for, hvordan kommunerne kan opnå en certificering af den opdaterede plan som en del af Klimaalliancen. Dokumentet gennemgår kort processen med at evaluere og revidere en kommunal klimahandlingsplan og skitserer derefter den formelle procedure, der anvendes i Klimaalliancen, herunder hvordan opdateringer til dette dokument implementeres. Herefter følger et afsnit med vejledning og kriterier for recertificering og et afsnit, der sammenligner kravene i CAPF med CCTF.

1. Revisionsprocessen

Processen med at revidere en klimahandlingsplan starter med at gøre status over tilgængelige oplysninger og aktuelle fremskridt. Her gennemgås tidligere monitorerings- og implementeringsrapporter samt den

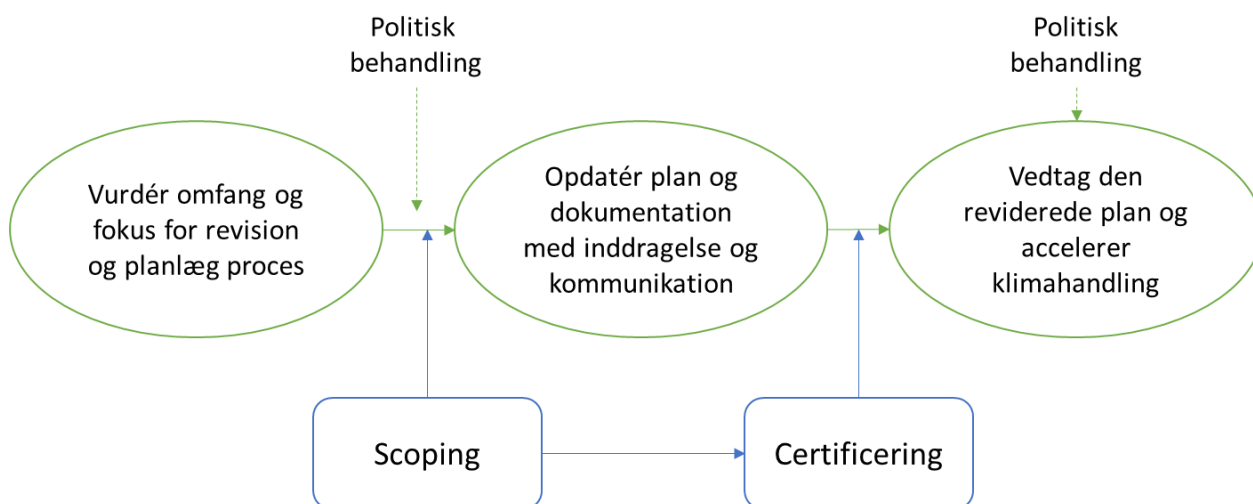
aktuelle udvikling inden for teknologi samt national politik og regulering. Samtidig udarbejdes der et overblik over ændringer i lokale prioriteter eller socioøkonomiske realiteter og ideelt set gennemføres en evaluering af klimahandlingsplanen.

En **evaluering** adskiller sig fra den årlige monitorering, idet den giver mulighed for dybere refleksion over effektiviteten af de vedtagne klimatiltag i forhold til at opfylde de fastsatte ambitioner.

CCTF indeholder 16 kriterier opdelt i seks kernekomponenter, som afspejles i denne revisionsprotokol. For at opnå recertificering skal kommunerne i revisionsprocessen gennemgå, vurdere og tilpasse deres klimahandlingsplan således, at den stemmer overens med de 16 kriterier. I revisionsprocessen bør den kommunale planlægger være særligt opmærksom på, hvordan borgmesteren, kommunalbestyrelsen og de vigtigste interessenter (i og uden for organisationen) inddrages i revisionsprocessen for at sikre et fortsat og styrket engagement i klimaindsatsen og sikre at klimaindsatsen kobles med kommunens øvrige politikker, strategier og planer.

2. Fremgangsmåde

Proceduren, eller fremgangsmåden, for certificering af reviderede planer er blevet opdelt i en række faser, som er opsummeret i figuren nedenfor. De grønne bobler illustrerer interne trin for kommunen i deres revisionsproces, mens de blå kasser angiver den formelle procedure for recertificering af planen i Klimaalliancen.

Figur 1 - Procedure for certificering af en revideret kommunal klimahandlingsplan. De grønne bobler er trin i kommunens planlægning, mens de to blå kasser repræsenterer de to nedslag med CONCITO og C40

Processen begynder med en gennemgang af den eksisterende klimahandlingsplan og tilhørende dokumentation (herunder CAPF dokumentationsrapporten), de indsamlede implementeringsresultater og monitoreringsrapporter, samt rapporteringen om evalueringen af planen. Dette skal fungere som grundlag for at vurdere omfanget af revisionsopgaven og fokus for revisionsprocessen. Dette sker i trin 1 (scoping), i figuren ovenfor. Kommunerne anbefales i denne fase at sikre, at borgmesteren eller kommunalbestyrelsen tilslutter sig, at planen opdateres i henhold til de temaer, der er identificeret (dette

er dog ikke et krav). Efterfølgende opdateres og revideres planen i henhold til disse beslutninger, hvorefter den opdaterede plan vedtages af kommunalbestyrelsen. Sideløbende med denne proces vil Klimaalliancen bidrage med vejledning fra de geografiske organisationer (DGO'er) hele vejen igennem, samt en formel gennemgang ved CONCITO og C4o ved to nedslag:

- **Scoping:** Certificeringsprocessen vil blive indledt i de tidlige stadier af revisionsprocessen for at hjælpe kommunerne med at fokusere deres tilgængelige ressourcer. Dette trin vil bestå af en gennemgang af kommunens tidligere arbejde og eksisterende dokumentation, samt deres planer for omfanget af revisionsprocessen. I dette trin vil CONCITO og C4o give vejledning om:
 - Hvorvidt nogle aspekter af CCTF er blevet implementeret i kommunen i tilstrækkelig grad til at sikre overholdelse af de tilsvarende kriterier, og derfor kun i mindre grad eller slet ikke behøver at blive revideret i den nye plan.
 - På hvilken måde de resterende elementer skal tilpasses, suppleres eller revideres for at sikre overensstemmelse med de nye kriterier, og om kommunens tilsigtede omfang af revisionsprocessen er tilstrækkeligt til at sikre dette.
- **Certificering:** Når planen er blevet opdateret, men ideelt set før den vedtages af kommunalbestyrelsen, kan den certificeres af CONCITO og C4o som værende i overensstemmelse med kriterierne i CCTF.

CONCITO og C4o vil sigte mod en kontekstualiseret og dialogbaseret vurdering af, i hvor høj grad kommunens klimaindsats og opdaterede planer lever op til Parisaftalen, som hovedfokus i hele evaluerings-, revisions- og certificeringsprocessen.

2.1. Organisation

Processen er **organiseret** på samme måde som i DK2020. Kommunerne vil modtage løbende vejledning fra deres geografiske organisering (DGO), mens CONCITO og C4o vil give overordnet vejledning gennem retningslinjer, værktøjer og webinarer. Desuden vil CONCITO give direkte vejledning til alle kommuner på det førnævnte nedslag i processen, og C4o vil certificere planen. Efter certificeringen vil kommunen få lov til at tilføje et logo, der viser, at planen er blevet certificeret af CONCITO og C4o som værende i overensstemmelse med CCTF og Parisaftalen.

Kommunen vil anvende en **selvrapporteringsskabelon** til at dokumentere beslutninger om afgrænsning og overholdelse af kriterier for certificering. CONCITO og C4o vil som nævnt foretage en vurdering på to nedslag i processen, som beskrevet tidligere og illustreret i Figur 1. Disse sammenfattes i en parallel vurderingsskabelon (et beslutningsreferat), der kort sammenfatter aftaler i forbindelse med scoping, og anvendes efterfølgende som grundlag for vurderingen ifm. certificering. Beslutningen om omfanget af processen vil være låst efter nedslagsmødet om 'scoping', idet kommunen ikke forventes at opdatere aspekter, der ikke er inkluderet i beslutningen fra denne fase.

2.2. Revision af protokollen

Der vil være behov for at opdatere protokollen med jævne mellemrum for at sikre overensstemmelse med justeringer i CCTF, international best practice og for at indarbejde erfaringer med at anvende protokollen i en dansk kontekst. Disse behov for opdateringer vil blive akkumuleret og implementeret efter behov.

Ændringer i protokollen vil ikke gælde for kommuner, der har påbegyndt revisionsprocessen. Når der træffes beslutning om omfanget af revisionsprocessen (scopingfasen), vil protokollen være "låst" for den pågældende kommune. Efterfølgende ændringer vil derfor ikke være en del af kravet til den pågældende kommune. De vil dog have lov til at bruge den opdaterede version, hvis de foretrækker at gøre det.

Den første revision af protokollen forventes at finde sted i foråret 2024 for at implementere eventuelle justeringer som følge af tidlige erfaringer og læring fra C40 pilotprojektet om CCTF, samt erfaringerne fra de første kommuner i Danmark, der reviderer deres planer i begyndelsen af 2024. Den første revision vil også inkludere en mere opdateret organisering af revisionsprocessen i Klimaalliancen.

Kriterierne og vejledningen til scoping og certificering er blevet skitseret i afsnit 3. I afsnit 4 er kriterierne fra CAPF og CCTF blevet samlet og sammenlignet for at gøre det lettere at vurdere, hvor man kan finde de relevante oplysninger til at vurdere overensstemmelsen mellem de to.

3. Certificeringskriterier

Scoping og den efterfølgende certificering vil være baseret på kriterierne i CCTF, som blev offentliggjort af C40 på COP28. Overensstemmelse vil blive vurderet for hver af de 16 kriterier, baseret på en gennemgang af eksisterende dokumentation og implementeringsresultater (i den indledende *scoping*), samt det efterfølgende arbejde med at opdatere planen og sikre engagement og partnerskaber (frem mod endelig *certificering*). Den endelige certificering vil være baseret på beslutninger i disse to faser/nedslag (se også afsnit 2).

De 16 kriterier som kommunen skal dokumentere at leve op til i forbindelse med en ny certificering, er fordelt på følgende seks komponenter:

- Forpligtelse, styring og mainstreaming
- Inkluderende inddragelse og kommunikation
- Viden som grundlag for mål, strategier og handlinger
- Mål for hele kommunen, understøttet af sektorstrategier
- Handlinger og implementeringsplanlægning baseret på vidensgrundlaget
- Monitorering, evaluering og rapportering af fremdrift

Dette afsnit indeholder den kommunespecifikke vejledning til vurdering og opnåelse af overensstemmelse med hvert kriterium. Dette skal læses i sammenhæng med beskrivelsen af kriteriet i CCTF.

Kriterier	Supplerende vejledning til danske kommuner
Forpligtelse, styring og mainstreaming	
1. Offentlig forpligtelse fra siddende borgmester (eller kommunalbestyrelse) til at igangsætte hurtig, rimelig og retfærdig handling ved anvendelse af tilgængelige beføjelser og indflydelse til at opnå netto-nuludledning og styrke klimarobustheden i overensstemmelse med Parisaftalens højeste ambition (1.5°C)	Borgmesterens eller kommunalbestyrelsens engagement i klimainsatsen bør altid bekræftes, når der vedtages en revideret klimahandlingsplan. Denne forpligtelse, bør også indeholde de nye opmærksomhedspunkter i kriteriet. Ideelt set inddrages beslutningstagere også i scoping og rammesætning af revisionsprocessen, men i hvert fald i forbindelse med vedtagelse af en opdateret plan. Kommunerne bør som led i denne forpligtelsesfase, kortlægge deres direkte og indirekte beføjelser og indflydelse, da dette herefter vil ligge til grund for dele af kommunens selvevaluering i kriterierne 3, 4, 6, 12 og 13.
2. Klimaforpligtelser og -hensyn er integreret i interne styrings- og beslutningsstrukturer, processer og	Scopingprocessen vil undersøge, hvordan den eksisterende klimahandlingsplan er blevet institutionaliseret i kommunen, og om klimahandlingsplanen er blevet integreret i de vigtigste

funktioner, hvilket sikrer, at klimapåvirkningen overvejes og inkluderes som en del af kommunens øvrige prioriteter.	kommunale planer og styringsdokumenter. Hvis dette er sket i tilstrækkelig grad, behøver dette kriterium ikke at blive besvaret på ny. Hvis ikke, vil scopingprocessen hjælpe med at identificere, hvad der er nødvendigt for at overholde dette krav.
Inkluderende inddragelse og kommunikation	
3. Inddragelse af forskellige interessenter for at indsamle information til brug i klimaplanlægningen samt for at advokere for - og skabe opbakning til - klimaindsatsen. Interessenterne bør omfatte dem, der påvirkes mest af klimaforandringerne og klimatiltagene, samt dem, der har magt, indflydelse og potentiale til at reducere emissioner og klimarisici.	Vurderingen af dette kriterium bør tage udgangspunkt i en kortlægning af relevante aktører og interessenter i kommunen, og hvordan de er blevet, eller vil blive inddraget i udviklingen af planen og efterfølgende i implementeringsprocessen. Det kan hjælpe med at fokusere inddragelsesprocessen for planrevisionen og understøtte, at alle relevante grupper inkluderes korrekt (f.eks. ved at fokusere ressourcerne på at inkludere vigtige interessenter, der ikke tidligere har været inkluderet) eller ved at styrke inddragelsen på områder, hvor man ikke har opnået den ønskede/forventede effekt.
4. Der etableres samarbejder og partnerskaber med eksterne interessenter , herunder andre politiske niveauer, finansielle institutioner, erhvervs- og lokalsamfundsorganisationer og offentligheden for at advokere for, prioritere og implementere klimaindsatsen på tværs af hele kommunen.	I scoping-fasen bør kommunen gennemgå eksisterende partnerskaber samt kortlægningen af relevante aktører og interessenter (se kriterium 3) og sammenholde dem med en forståelse af de kommunale roller og beføjelser (se kriterium 1) og viden om kommende udfordringer (kriterium 5-7). Behovet for nye og/eller styrkede samarbejder og partnerskaber kan være baseret på og afgrænset af denne gennemgang.
Viden som grundlag for mål, strategier og handlinger	
5. Vidensopbygning til at understøtte identifikationen af klimatilpasningsstrategier og -tiltag , der samlet set opfylder kommunens mål omkring opbygning af klimarobusthed og reduktion af sårbarhed.	Udviklingen af klimatilpasningsstrategier bør baseres på de mest opdaterede videnskabelige data og informationer, der er tilgængelige på det pågældende tidspunkt. Om, og på hvilken måde, det eksisterende vidensgrundlag skal opdateres, afhænger af alderen og kvaliteten af den eksisterende viden og ændringer i den overordnede nationale og internationale vurdering af klimarisici. Fokus i denne gennemgang vil være på data- og analysegrundlagets anvendelighed som grundlag for fastsættelse af mål og planlægning af handling.
6. Vidensopbygning til at understøtte identifikationen af strategier og tiltag til reduktion af drivhusgasudledning indenfor og udenfor kommunegrænsen for at opnå netto-nul-emissioner.	Langt de fleste danske kommuner opdaterer deres drivhusgasregnskab hvert 1-2 år gennem enten Energi- og CO ₂ -regnskabet eller konsulentvirksomheden PlanEnergi. Begge disse tilgange er i overensstemmelse med kravene til drivhusgasopgørelser, såfremt regnskaberne er i overensstemmelse med GPC, og begge vil være tilstrækkelige til at opfylde kravene til regnskabssystemer.

	Udarbejdelse af en vision for reduktion af udledninger fra forbrug i kommunen (kriterium 9) skal være baseret på et relevant vidensgrundlag og analyse baseret på bedste data og viden. Det er ikke et krav, at der udarbejdes et regnskab for forbrugsudledninger i CCTF, men Klimaalliancens klimaudviklingsspor er ved at kortlægge, hvordan sådan et beregningsværktøj kan udvikles. Indtil da kan der tages afsæt i eksisterende tal og data for udledninger fra forbrug, eksempelvis nationale tal fra CONCITO¹ eller Energistyrelsen², eller lokale data fra CRT-analysen³. Anvendelse af nationale tal foreslås kontekstualiseret til lokale forhold, ved fx at vurdere om kommunen hvordan adskiller sig fra et nationalt gennemsnit. Visionen og vidensgrundlaget skal tilsammen danne grundlag for identifikation af minimum to forbrugskategorier, der vælges at arbejde mere strategisk med (kriterium 11) såvel som tiltag (kriterium 12). For de to udvalgte forbrugskategorier skal der udvælges en række relevante indikatorer for at monitorere effekten af strategier og tiltag over tid (kriterium 15). Det er en ambition i klimaudviklingssporet at indbygge nøgleindikatorer for forskellige forbrugskategorier i Klimaalliancens samlede monitoreringssystem, hvor anvendelse af disse til kommunens egen monitorering vil anses som tilstrækkeligt. Den reviderede handlingsplan skal også indeholde en opdateret udledningssti og opgørelse af restudledninger (manko) samt en vurdering af, hvordan kommunen bruger alle tilgængelige beføjelser og værktøjer, og identificerer de vigtigste barrierer. Dette bør også afspejle arbejdet med at reducere forbrugsudledninger.
7. Dokumentation af at sektorspecifikke og socioøkonomiske data med fokus på rimelighed og	Overholdelse af dette kriterium bør starte med en gennemgang af tidligere arbejde i den oprindelige planlægningsproces (CAPF-dokumentationsrapportens afsnit 2.1.). Om og på hvilken måde det eksisterende vidensgrundlag skal opdateres, afhænger af den eksisterende videns alder, omfang og

¹ [Danmark's globale forbrugsudledninger](#) (CONCITO, 2023)

² [Danmarks globale klimapåvirkning](#) (Energistyrelsen, 2023)

³ Thomsen, Marianne; Caro, Dario; Osei-Owusu, Albert; Javakhishvili Larsen, Nino; Lindahl, Jonathan (2020), "[Data for: Tracking the carbon emissions of Denmark's five regions from a producer and consumer perspective](#)", Mendeley Data, V1, doi: 10.17632/3ss7h7rf3n.1

retfærdighed er taget med i betragtning i beslutninger om mål, strategier og handlinger.	kvalitet. Fokus for denne gennemgang vil, som for kriterium fem, være på vidensgrundlagets anvendelighed som grundlag for fastsættelse af mål og planlægning af handling.
Mål for hele kommunen, understøttet af sektorstrategier	
8. Kort-, mellem- og langsigtede klimatilpasningsmål for hele kommunen for at opbygge modstandsdygtighed og reducere sårbarhed, baseret på vidensgrundlaget og den seneste klimavidenskab.	For alle kriterier om mål (kriterium 8-10) bør revisionsprocessen begynde med en gennemgang af de eksisterende mål, og om de 1) er i overensstemmelse med de opdaterede kriterier, og 2) om de stadig er relevante som rettesnor for den lokale indsats. For tilpasning bør denne gennemgang fokusere på, om kommunen har defineret en overordnet vision for klimarobusthed og har defineret passende mål med jævne mellemrum (kort, mellemlang og lang sigt).
9. Kort-, mellem- og langsigtede netto-nul reduktionsmål for hele kommunen , baseret på vidensgrundlaget og den seneste klimavidenskab.	I forbindelse med ovenstående gennemgang bør reduktionsmålene vurderes ud fra, om de er forenelige med klimavidenskaben, og om de udgør en rimelig andel af den nødvendige globale reduktion. CONCITO og C4o vil udvikle yderligere vejledning til denne vurdering, og indtil denne foreligger, foretage en håndholdt vurdering for alle kommuner. Bemærk også, at CCTF kræver mål på mellemlang og lang sigt, og at kommuner med den kapacitet, der findes i Danmark, bør stræbe efter reduktionsmål med fem års mellemrum, og at der skal fastsættes en vision for arbejdet med forbrugsudledninger.
10. Mål på kort, mellemlang og lang sigt, der skal sikre, at klimatiltag bidrager til at fremme social, miljømæssig og økonomisk rimelighed, retfærdighed og lighed.	De fleste danske kommuner har defineret mål for merværdier, der opfylder den første del af dette kriterium. Gennemgangen vil normalt være fokuseret på, om disse mål også i tilstrækkelig grad fordeler merværdier og byrder retfærdigt.
11. Sektorspecifikke strategier , der tilsammen opfylder kommunens mål for klimatilpasning, netto-nuludledning samt rimelighed og retfærdighed.	Kriteriet om sektorspecifikke strategier er nyt, hvorfor overholdelse normalt ikke kan baseres på den tidligere planlægningsproces og CAPF-dokumentationsrapporten. Der findes dog praksisser i Danmark, som er i overensstemmelse med dette kriteriums hovedfokus. Vurderingen af behovet for yderligere sektorspecifikke strategier vil blive baseret på de udfordringer, der er identificeret i vidensgrundlaget for reduktion, tilpasning og retfærdighed, og på hvorvidt eksisterende sektorspecifikke strategier i kommunen, f.eks. varmeplaner, strategiske energiplaner, strategier for bæredygtigt byggeri, fødevarerstrategier, mobilitetsplaner, beredskabsplaner og spildevandsplaner er dækkende for de udfordringer. Der skal arbejdes med sektorspecifikke strategier for minimum to forbrugskategorier. Som en del af implementeringen af den nuværende klimahandlingsplan bør klimaindsatsen være blevet integreret i vigtigste planer og dokumenter hen over de seneste fire år. Denne vurdering vil gennemgå fremskridtene på dette område og identificere områder, hvor der er behov for en bedre forbindelse mellem de overordnede mål og specifikke handlinger.

Handlinger og implementeringsplanlægning baseret på vidensgrundlaget	
12. Tilpasnings- og reduktionstiltag, der er direkte baseret på vidensgrundlaget og mål, og som demonstrerer anvendelse af alle tilgængelige beføjelser, partnerskaber og indflydelse. Alle tiltag bør sigte mod at fremme rimelighed og retfærdighed, og som minimum omfatte: • Titel og beskrivelse • Overordnet tidsramme • Handlungsansvarlig • Forventet effekt og fordele	En revideret klimahandlingsplan bør altid indeholde en revideret liste over planlagte handlinger. Overholdelse af dette kriterium vil være baseret på, i hvor høj grad det er tydeligt, at handlingerne er baseret på vidensgrundlaget (kriterium 5-7), udnytter alle tilgængelige kommunale beføjelser (kriterium 1) og giver tilstrækkelige fremskridt mod målene (kriterium 8-10). Handlingerne skal være klart opdelt i kort-, mellem- og langsigtede spor for at gøre det muligt at identificere prioriterede tiltag på kort sigt, der skal overholde kravene kriterium 14.
13. Tiltag, der anvender alle tilgængelige beføjelser til at stoppe brugen af og støtten til fossile brændsler. Dette omfatter at tage alle tilgængelige skridt for at sikre, at der ikke bygges/udvides/forlænges nye el- og varmeproduktionsanlæg eller udvindingsanlæg til fossile brændsler, og at alle kulfyrede kraftværker er udfaset inden 2030 (eller 2040 for ikke-OECD-lande)⁴. Kommuner bør anvende alle tilgængelige beføjelser, såsom tilladelser, politik- og holdningspåvirkende tiltag samt kommunale anlæg, forsyningskæder, kommunale investeringer, pensionsfonde, fysiske og finansielle aktiver.	Dette er et nyt kriterium, der ikke har været specificeret i CAPF. I en dansk kontekst finder vi, at overholdelse af dette kriterium bør bero på: • Udvikling af specifikke planer og handlinger for at udfase brugen af alle fossile brændstoffer inden for kommunens grænser ved hjælp af alle tilgængelige værktøjer og handlinger. • Udnytte tilgængelige værktøjer til at reducere og udfase brugen af fossile brændstoffer udenfor kommunen, afledt af forbrug i kommunen.
14. Implementeringsplanlægning for prioriterede tiltag på kort sigt. Dette bør omfatte:	Kommunen skal fremlægge yderligere dokumentation for planlægningsindsatsen for prioriterede tiltag på kort sigt.

⁴ [‘Integrity Matters: Net Zero Commitments by Business, Financial institutions, Cities and Regions’](#), side 24

• Understøttende tiltag • Implementeringsplan, tidsramme og milepæle • Berørte interessenter • Detaljerede omkostninger • Finansiering og finansieringstilgang • Fordeling af fordele og gevinster • Indikatorer	Tiltag på kort sigt kan defineres som tiltag, der skal implementeres i perioden frem til næste planrevision (i næste planperiode). Prioriterede handlinger er de tiltag der har stor indflydelse på, om kommunen når sine mål – dvs. giver betydelige reduktioner i udledning eller sårbarhed eller skaber forudsætningerne for det. De kan også betegnes som tiltag med stor effekt eller stor betydning.
Monitorering, evaluering og rapportering af fremdrift med fokus på læring	
15. Et system til monitorering, evaluering, rapportering og læring (MERL), som omfatter et sæt af indikatorer til vurdering af handlingsimplementering og fremdrift på output-, outcome- og impactniveau.	I scoping-fasen gennemgås det eksisterende monitorerings- og evalueringssystem, og i hvor høj grad det er blevet institutionaliseret i eksisterende kommunale rapporteringsstrukturer (kriterium 2). Denne vurdering vil omfatte det fælles monitoreringssystem for Klimaalliancen, i det omfang kommunen har deltaget i det og anvendt resultaterne, herunder indikatorer for forbrug.
Regelmæssig offentlig kommunikation og rapportering af status for implementering af klimatiltag og fremdrift mod kommunens klimamål baseret på MERL-systemet.	Overholdelse af dette kriterium vil være baseret på en gennemgang af den eksisterende kommunikations- og rapporteringsindsats. De nødvendige tilføjelser skal sammenfattes i en kommunikationsplan.

4. CAPF/CCTF-sammenligning

Dette afsnit sammenligner de 16 kriterier i CCTF med de 30 elementer (fordelt på 3 søjler) fra CAPF. Denne sammenligning er lavet for at lette arbejdet med at oversætte den tidligere CAPF-dokumentationsrapport til den nye. Afsnittene er ikke nødvendigvis udtømmende eller komplette, da CCTF indeholder forpligtelser og ambitioner, der ikke tidligere har været med, ligesom aspekter, der tidligere har været fremhævet, er blevet fjernet fra overvejelserne eller nedtonet.

Cities Climate Transition Framework (CCTF)	Climate Action Planning Framework (CAPF)
1. Offentlig forpligtelse fra siddende borgmester (eller kommunalbestyrelse) til at igangsætte hurtig, rimelig og retfærdig handling ved anvendelse af tilgængelige beføjelser og indflydelse til at opnå netto-nuludledning og styrke klimarobustheden i overensstemmelse med Parisaftalens højeste ambition (1.5°C)	1.1.1. Langsigtet vision og politisk tilslutning 1.2.2. Identifikation af relaterede nationale og regionale forpligtelser 2.2.2. Kommunens beføjelser og kapacitet
2. Klimaforpligtelser og -hensyn er integreret i interne styrings- og beslutningsstrukturer, processer og funktioner, hvilket sikrer, at klimapåvirkningen overvejes og inkluderes som en del af kommunens øvrige prioriteter.	1.2.1. Evaluering af relevant lovgivning og planer 1.4. Personaleressourcer 2.2.1. Kommunens administrative struktur og planens omfang
3. Inddragelse af forskellige interessenter for at indsamle information til brug i klimaplanlægningen samt for at advokere for - og skabe opbakning til - klimaindsatsen. Interessenterne bør omfatte dem, der påvirkes mest af klimaforandringerne og klimatiltagene, samt dem, der har magt, indflydelse og potentiale til at reducere emissioner og klimarisici.	1.1.2. Målrettet inddragelse og samråd med andre aktører
4. Der etableres samarbejder og partnerskaber med eksterne interessenter, herunder andre politiske niveauer, finansielle institutioner, erhvervs- og lokalsamfundsorganisationer og offentligheden for at advokere for, prioritere og implementere klimaindsatsen på tværs af hele kommunen.	1.1.2. Målrettet inddragelse og samråd med andre aktører Det er et nyt kriterium, om end det i nogen grad er indeholdt i den måde, hvorpå de fleste danske kommuner har arbejdet med den målrettede inddragelse.
5. Vidensopbygning til at understøtte identifikationen af klimatilpasningsstrategier og -tiltag, der samlet set opfylder kommunens mål omkring opbygning af klimarobusthed og reduktion af sårbarhed.	2.5.1. Vurdering af klimarisici 2.5.2. Analyse af konsekvenser
6. Vidensopbygning til at understøtte identifikationen af strategier og tiltag til reduktion af drivhusgasudledning indenfor og udenfor kommunegrænsen for at opnå netto-nul-emissioner.	2.3. Opgørelse over drivhusgasemissioner 2.4.1. Business as usual-udledningssti 2.4.2. Reduktionssti for drivhusgasemission eller karbonbudget 3.3. Manko
7. Dokumentation af at sektorspecifikke og socioøkonomiske data med fokus på rimelighed og retfærdighed er taget med i betragtning i beslutninger om mål, strategier og handlinger.	2.1.1. Klima og miljøtilstand idag 2.1.2. Socioøkonomisk kontekst og vigtigste fremtidige udvikling

8. Kort-, mellem- og langsigtede klimatilpasningsmål for hele kommunen for at opbygge modstandsdygtighed og reducere sårbarhed, baseret på vidensgrundlaget og den seneste klimavidenskab.	1.3.2. Mål og milepæle for modstandsdygtighed og klimatilpasning
9. Kort-, mellem- og langsigtede netto-nul reduktionsmål for hele kommunen , baseret på vidensgrundlaget og den seneste klimavidenskab.	1.3.1. Mål og delmål om klimaneutralitet Bemærk her, at der i CCTF også bør være fokus på de forbrug og udledninger fra mindst to forbrugskategorier.
10. Mål på kort, mellemlang og lang sigt, der skal sikre, at klimatiltag bidrager til at fremme social, miljømæssig og økonomisk rimelighed, retfærdighed og lighed .	1.3.3. Mål for merværdi Begrebet retfærdighed, der anvendes i CCTF, er mere omfattende end de tidligere kriterier om 'rimelig og retfærdig' fordeling, samt merværdi.
11. Sektorspecifikke strategier , der tilsammen opfylder kommunens mål for klimatilpasning, netto-nuludledning samt rimelighed og retfærdighed.	Dette er et nyt emne og nyt kriterium.
12. Tilpasnings- og reduktionstiltag , der er direkte baseret på vidensgrundlaget og mål, og som demonstrerer anvendelse af alle tilgængelige beføjelser, partnerskaber og indflydelse. Alle tiltag bør sigte mod at fremme rimelighed og retfærdighed, og som minimum omfatte: • Titel og beskrivelse • Overordnet tidsramme • Handlingsansvarlig Forventet effekt og fordele	3.1.1. Vidensbaserede reduktions- og tilpasningstiltag 3.1.3. Transparent metode til prioritering af tiltag 3.1.4. Identifikation af gevinster og merværdier 3.1.6. Ejerskab og beføjelser i relation til tiltag 3.1.7. Tidsplan for gennemførelse
13. Tiltag, der anvender alle tilgængelige beføjelser til at stoppe brugen af og støtten til fossile brændsler . Dette omfatter at tage alle tilgængelige skridt for at sikre, at der ikke bygges/udvides/forlænges nye el- og varmeproduktionsanlæg eller udvindingsanlæg til fossile brændsler, og at alle kulfyrede kraftværker er udfaset inden 2030 (eller 2040 for ikke-OECD-lande). Kommuner bør anvende alle tilgængelige beføjelser, såsom tilladelser, politik- og holdningspåvirkende tiltag samt kommunale anlæg, forsyningskæder, kommunale investeringer, pensionsfonde, fysiske og finansielle aktiver.	Dette er et nyt emne og nyt kriterium.
14. Implementeringsplanlægning for prioriterede tiltag på kort sigt . Dette bør omfatte: • Understøttende tiltag • Implementeringsplan, tidsramme og milepæle • Berørte interessenter • Detaljerede omkostninger • Finansiering og finansieringstilgang • Fordeling af fordele og gevinster Indikatorer	3.1.2. Omkostninger og finansiering 3.1.5. Rimelig og retfærdig fordeling af gevinster 3.2. Identifikation af barrierer Disse kriterier fra CAPF er ikke dækkende for kravene i dette afsnit.

15. Et system til monitorering, evaluering, rapportering og læring (MERL), som omfatter et sæt af indikatorer til vurdering af handlingsimplementering og fremdrift på output-, outcome- og impactniveau.	3.4.1. Monitorering af implementeringen 3.4.2. Evaluering af virkningerne 3.4.3. Gennemgang og revision af planen Disse kriterier fra CAPF er ikke dækkende for kravene i dette afsnit, da der i det ny kriterium også er fokus på læring.
Regelmæssig offentlig kommunikation og rapportering af status for implementering af klimatiltag og fremdrift mod kommunens klimamål baseret på MERL-systemet.	1.5. Kommunikation, udbredelse og meningsdannelse Dette kriterier fra CAPF er ikke dækkende for kravene i dette afsnit.